

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

57. An Confessarius in actu secundæ Confessionis possit refricare, & meminisse peccatorum in priore confessione à pœnitente detectorum? Et an possit Confessarius videns pœnitentem pœnitentiam in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

RESOL. LVI.

An Confessarius, si aliquem defectum commisit in confessione, possit extra illam penitentem illum aperire, ipso renuente?

Et an tamen in ipsa confessione, etiam non petita licentia à penitente, ex rationabili causa possit fieri mentio eorum, quae in aliis confessionibus dicta, & confessa fuerunt?

Et aduertitur, quod quamuis sit peccatum loqui cum penitente post confessionem de peccatis confessis, si hoc ipse agere ferat, quia tunc esset odiosum, tamen hoc non esset contra sigillum? Ex part. 5. tractat. 11. Resol. 18.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Turrianus de penit. disput. 33. dub. 6. Mercerus de Sacrament. in 3. part. quest. 111. artic. 3. Hurtado de Sacrament. disput. 12. de penitent. difficult. 11. vbi sic ait: Supponimus posse Confessarium loqui cum penitente (quamuis renuente, imò & debere si commodè possit) quando commisit defectum in confessione, ex quo obligatur ad monendum illum, quia tunc non loquitur illi extra confessionem, sed in confessione, eam perficiendo, supplendo defectum illius. Ita ille, & Caelestinus in compend. Theolog. moral. tractat. 1. capit. 17. num. 2. & alij, à fortiori hanc sententiam docet etiam Meratius in D. Toomam, tom. 3. disp. 32. sect. 3. quest. 5.

2. Sed hanc opinionem (quam maximè doleo primum docuisse Suarez) alibi ego reprobaui, & quia scio à quodam Confessario in praxi positam fuisse cum magno scandalo & maxima bile penitentis, ideo iterum illam ego reprobo cum Granado in 3. part. de Sacrament. controu. 7. tractat. 11. disputat. 5. num. 1. Onuphrio opuscul. de sigillo, sect. 4. questio: e quinta. Prapósito in 3. part. questione 11. de sigillo, dub. 5. num. 41. vbi sic ait: Ex eo quòd non liceat sine licentia penitentis agere cum eo extra confessionem de rebus in confessione explicatis, Authores passim tradunt Confessarium, qui in suo munere errorem commisit, non posse cum penitente tractare extra confessionem absque eiusdem licentia, & proinde monent, vt eum prudenter alliciat ad rursus sibi confitendum, vel dicat se cupere loqui de re ad confessionem pertinente, & si possit absque scandalo, &c. impetrata licentia errorem aperiat; quòd si penitens eam concedere nolit, Suarez censet Confessarium nihilominus posse loqui, quia non censetur loqui extra confessionem, sed eam consummare; sed omnino verius est quòd dicunt alij, scilicet non posse, quia antè censetur suum ministerium absoluisse, neque potest penitentem inuitum secundò sibi subicere, id enim redderet hoc tribunal valde odiosum, & onerosum; vnde eo casu totum debet relinquere. Sic Prapósito, vbi supra, & ego: vnde meritò aduersus Nugnum inuehitur Malderus tractat. de sigillo, capit. 21. vbi sic ait: Quare non probo quòd Nugnus dicit, si Confessarius aliquid dicendum habeat penitenti quòd in confessione fortè ipse Confessarius debebat dicere, & neglexit, & rogatus à Confessario veniam neget penitens secum loquendi de confessis peccatis, posse contra penitentis voluntatem totum nihilominus dicere Confessorem, quòd fuerit necessarium. Ex hoc enim, inquit, nullum sequitur penitentis detrimentum, & hoc est necessarium ad Confessoris officium implendum, & non est in rigore loqui extra confessionem, sed potius est perficere confessionem. Hanc, inquam, opinionem non

probo, sed potius existimo sequendum quòd capite 17. diximus, etsi noluerit acquiescere penitens, prout ipsum debere acquiescere rectè dicit Socus de secreto memb. 3. questione quarta conclus. 5. dub. 4. rem totam esse silentio premendam, si uocè tunc satis officio Confessarium esse perfunctum. Quòd enim dicitur penitentem non grauari aliquo detrimento si ei extra confessionem ista dicantur, verum non est, quia ius habet & libertatem, ne liceat ex confessione sibi nolenti quiddam extra suam confessionem extra confessionem de suis peccatis praescribi. Quòd opponitur de Confessoris officio, tribunal eius cessat finita confessione, cessat voluntaria eius iurisdictione quando cessat voluntaria penitentis subiectio in tribunali illo diuino. Quòd denique dicitur hoc non esse loqui extra confessionem, sed eam perficere, verum non est; extra confessionem enim loquitur, quia iudicium fori interni, & subiectio actualis ad clauis, qua se subiecit confitens, iam cessat, neque confessionem perficit, sed afficit alterius naturæ alloquium. Hæc Malderus ubi supra, non nego tamen in ipsa confessione etiam non petita licentia à penitente ex rationabili causa fieri posse mentionem eorum, quae in aliis confessionibus dicta & confessa fuerunt. Vide Granadam ubi supra, Malderus capit. 22. Henriquez lib. 3. de penitent. cap. 22. num. 7. & Fagundez pr. 2. lib. 6. cap. 4. num. 33. vbi sententiam affirmatiuam, quam, vt diximus, Suarez primum docuit, improbabilem vocat, daretur enim ex illa casus, in quo absque licentia penitentis expressa loqui possit Confessarius cum ipso penitente de rebus sic confessis, quòd negant DD. communiter. Vnde ex his resclenda proterus est opinio Kellisonij tom. 3. in 3. part. q. 11. art. 1. distinct. 5. vbi tenet quòd quamuis sit peccatum loqui cum penitente post confessionem de peccatis confessis, si ipse hoc agere ferat, quia tunc esset odiosum, tamen hoc non esset contra sigillum, quia nulla est reuelatio; quòd etiam docet, sed non bene, Mercerus de Sacram. in 3. part. quest. 111. art. 3. Sed ex his oritur alia quaestio, videlicet:

RESOL. LVII.

An Confessarius in actu secundae confessionis possit refricare, & meminisse peccatorum in prioribus confessionibus à penitente detectorum?

Et an possit Confessarius videns penitentem penitentiam in confessione impositam non admittere, necnere illum, et promissa adimplere? Ex part. 5. tractat. 11. Resol. 20.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Ioan. Henriquez in compend. cas. mori. cap. 26. num. 4. vbi sic ait: Lícito es al Confessor dezir en la confessione al mismo penitente, lo que en otras confessiones le ha confessado el mismo, porque no ay diferencia de una confession à otra, respecto de una misma penitencia. Hæc ille. Et nouissime Granado de Sacrament. in 3. part. controu. 7. tractat. 11. disput. 5. num. 1. & Henriquez lib. 3. de penitent. capit. 22. num. 7. Item etiam docet Malderus tractat. de sigillo, cap. 22. vbi sic ait: Potest Sacerdos vti scientia prioris confessionis, quatenus opus est ad directionem penitentis in praesenti confessione, & eo ipso quo ad confessionem accedit, satis ad hoc censetur confensusse, vult enim iurari in statu animae suae, & res scitur fore secretissima propter sigillum. Sanè sicuti quando extra confessionem de peccato, quòd confessus est, confuit Confessarium, iam satis ei dat licentiam de eo loquendi, imò hoc ipsum requirit ab eo, ita si

De Sigillo Confessionis. Ref LVIII. &c. 443

militer, quando statum animæ suæ exponit, & de eo iudicari & tractari vult in secunda confessione, satis censetur de necessariis ad bonam confessionis directionem Confessario tractandi secum potestatem facere. Quod magis locum habet, quando peccata prioris confessionis sunt aliquo modo circumstantiæ peccatorum, in secunda confessione expressorum. Hæc omnia Malderus. Et tandem hanc sententiam approbat Præpositus in 3. part. questione vndecima de sigillo, dub. 5. num. 4. ita asserens; Praxis communis etiam Doctorum & timoratorum Confessorum satis declarat in foro penitentiae rationabili ex causa fieri posse mentionem eorum, quæ in priori confessione dicta sunt; nam Confessarij interdum negant absolutionem propter indispositionem penitentis, & carentiam propositi, quam ex precedentibus confessionibus aduertunt; ex quibus notant frequentem lapsum in idem peccatum.

2. Ex his sequitur à fortiori contra aliquos, quos tacito nomine citat Onuphr. opuscul. de sigillo, sectione quarta, questione quinta, non posse Confessarium videntem penitentem penitentiam in confessione impositam non adimplere, illum monere vt promissa adimpleat, & licet Onuphr. asserat tutius esse hoc non facere; ego puto absolute Confessarium hoc facientem frangere sigillum; nam ex illa monitione extra confessionem implicite & indireccte, refricare ei videtur peccata confessa, & ex tali admonitione redderet penitenti confessio onerosa & molesta: ergo, &c.

3. Verum ego absolute, his non obstantibus, exillimo cum Fagundez pr. 2. lib. 6. cap. 4. num. 36. non posse Confessarium loqui cum penitente in secunda confessione, nisi de illis tantum peccatis confessis in prima, quæ ipse penitens tangit, ac confitetur in secunda, non autem de omnibus, nisi de licentia expressa illius, quam poterit facile petere, si opus fuerit, quia aliàs crit virtualis exprobratio aliorum peccatorum, & fortè id ægrè ferent penitentes, & molestam reddent, exosamque confessionem; deinde oportet vt penitentes sint certi de fidelitate Confessorum in sigillo, & denique, quia prima confessio iam fuit perfecta & consummata, & in ea expiravit auctoritas Confessarij quoad peccata in illa confessa; oportet ergo habere nouam licentiam expressè confessa in non in confuso.

RESOL. LVIII.

Quidam Confessarius extra confessionem locutus est cum penitente de peccatis confessis, qui cum apud Episcopum accusauit; quaesuit tunc à me Antistes ille, an talis Confessarius tanquam fractor sigilli puniendus esset.

Et an Confessarius puniendus sit tanquam fractor sigilli, si asserat, v. g. audiuisset in confessione peccata publica fornicationum notissima meretricis; Ex part. 5. tr. 1. 1. Ref. 6.

§. 1. **R**espondi in tali casu Confessarium fregisse sigillum. docuisse Sotum in 4. distinct. 18. quest. 4. art. 6. Victoriam in summ. num. 85. & alios; Sed negasse Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 93. art. 4. dub. 10. Medinam C. de Confess. quest. de his, quæ à Confessario celanda sunt, & alios. Aliquibus tamen magis placuit opinio Hurtadi disput. 12. de Sacram. Penitent. diff. 11. vbi tenet dictam locutionem non esse contra sigillum strictè sumptum, quia non est apertio secreti strictè sumpti, cum fiat ipsi penitentis scienti peccata, de quibus Confessarius loquitur,

esse tamen contra sigillum latè sumptum, quia est contra obligationem nelli dicendi peccata in confessione tantum nota, quæ dici potest sigillum, seu obligatio seruandi secretum, id est, nulli dicendi. Vnde sequitur, vt ipsemet Hurtado obseruat, eum, qui sic peccat contra sigillum, non esse puniendum pœna imposita reuelantibus confessionem, quia tunc non reuelat confessionem reuelatione absolute & strictè sumpta, sed tantum latè sumpta, quæ non est punienda pœna imposita his, qui absolute & simpliciter dicuntur reuelare. Et ideo ex his præfatus Illustrissimus Antistes Sacerdotem illum non damnauit ad pœnam ordinariam iustitiam ex sacris Canonibus contra fractores sacri sigilli, sed puniendum duxit pœna extraordinaria; & ita in terminis hanc sententiam docet Granado in 3. part. de Sacrament. controu. 1. 1. tract. 1. 1. disp. 8. num. 3. Sed ego puto in dicto casu Confessarium frangere sigillum, & esse puniendum pœna ordinaria.

2. Notandum est etiam hic per ea, quæ superius dicta sunt, oriri aliud dubium, an Confessarius sit puniendus tanquam fractor sigilli, si asserat, v. gr. audiuisset in confessione peccata publica fornicationum notissima meretricis, & negativè responderet Medina, C. de Confess. quest. de his, quæ à Confessario celanda sunt; quia tunc Confessarius ea affirmatione nec infamat penitentem, nec detegit peccatum illius, vt patet, sed tantum detegit actum confessionis, qui est penitenti laudabilis, quo confessio non sit odiosa.

3. Verum talem Confessarium frangere sigillum, docet Sotus in 4. distinct. 18. q. 4. art. 5. Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 93. art. 4. dub. 5. & alij communiter. Aliis tamen placet sententia Hurtadi disput. 12. de penitent. diff. 7. existimantis dictam affirmationem non esse contra sigillum strictè sumptum, quia non est detectio peccati strictè sumpta, nec quoad substantiam, nec quoad maiorem certitudinem, esse tamen contra sigillum latè sumptum, quia est contra obligationem religionis, tacendi, & non dicendi peccata confessa, quod ex se sit displicens penitenti, quæ aliquo modo dici potest sigillum. Et ideo ex his inferunt dictum Confessarium non esse puniendum vt fractorem sigilli, sed pœna extraordinaria condemnandum.

Sup. hoc cū eodem Granado hic inf. citato in fine Ref. sequent. sicut nec ille.

Quoad hoc lege sup. Ref. 29. ad mediam, & ref. Confessarius enim, & si placet, vide etiam §. eius annot.

RESOL. LIX.

Quæ pœna imponatur Confessario reuelanti sigillum confessionis?

Et notatur, quod neutra pœna depositionis videlicet, & perpetua reclusionis incurritur ipso facto ante iudicis sententiam.

Aliis verò personis distinctis à Confessario, quæ etiam sigillo confessionis teneri diximus, non sunt impositæ dictæ pœnæ.

Et notatur non infligi supra dictas pœnas ob quamcumque violationem sigilli, sed solum ob reuelationem peccati; unde si solum reuelaret, aliquod ignominiosum in confessione cognitum, sed quod peccatum non sit, non incurrit illas pœnas; sicut nec ille, qui cum penitente loquitur extra confessionem de peccatis ab illo auditis, & non petita licentia.

Et cur sim additur depositionem istam non solum significare prohibitionem audiendi confessiones, sed etiam eniuseumque muneris Sacerdotalis. Ex part. 5. tr. 1. 1. Resolut. 5. 1.

§. 1. **R**espondetur in cap. si Sacerdos, de penit. distinct. 6. duas pœnas imponi; primam depositionis à iudice imponendam; secundam vt co-

Sup. hoc in tom 5. tr. 10. Ref. 80.